

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach

Kielce, dnia 17 stycznia 2025 r.

WK.60.39.2024

Pani Renata Dobrowolska

Kierownik Powiatowego Zakładu Transportu
w Opatowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła w **Powiatowym Zakładzie Transportu w Opatowie** w okresie od 9 do 31 października 2024 roku kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej jednostki. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 4 grudnia 2024 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

1. W latach 2020-2023 zawarto sześć wieloletnich umów „leasingu operacyjnego” przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Opatowskiego, których przedmiotem były autobusy o łącznej wartości netto 1.949.000,00 zł. Treść i charakter zawartych umów wskazuje, iż zaciągnięte zobowiązania spełniły przesłanki do zaklasyfikowania ich jako tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego, stosownie do art. 72 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego⁴. Wobec powyższego stwierdzono, iż:
 - a) Kierownik PZT zawierając powyższe umowy nie posiadał upoważnienia do zaciągania zobowiązań wieloletnich, które stanowią tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego, co narusza art. 228 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
 - b) Zarząd Powiatu Opatowskiego przed zawarciem ww. umów zaniechał wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach o możliwości spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, co narusza 91 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 7, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 58, dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego

2. W dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 6/2019 Kierownika PZT z dnia 31.10.2019 roku ze zm., stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) przyjęto obowiązujące kwartalne, półroczne oraz roczne okresy sprawozdawcze, zamiast miesięcznych,
 - b) nie zawarto wykazu faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników częściowych, pomimo iż w księgach rachunkowych stosowano dzienniki częściowe grupujące operacje gospodarcze według ich rodzaju oznaczone numerami „9” oraz „99”,
 - c) pomimo przyjęcia w zakładowym planie kont do stosowania kont zespołu „7”: 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”, 740 „Dotacje i środki na inwestycje”, 745 „Przychody własne na sfinansowanie inwestycji” oraz konta 820 „Rozliczenie wyniku finansowego” nie określono zasad ich funkcjonowania,
 - d) nie wskazano wszystkich programów oraz aktualnych wersji stosowanych programów służących do prowadzenia ksiąg rachunkowych.Nieprawidłowość narusza 10 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 lit. a) i c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵ oraz § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶.
3. W rachunku zysków i strat (wariat porównawczy) sporządzonym na dzień 31.12.2023 r. (korekta nr 1) kolumnie stan na koniec roku bieżącego wykazano: w poz. B.II. „Zużycie materiałów i energii” wartość w kwocie 915.934,44 zł, zamiast w kwocie 918.934,44 zł, w poz. B.III. „Usługi obce” wartość w kwocie 580.385,83 zł, zamiast w kwocie 577.385,83 zł.
Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 o rachunkowości oraz § 23 ust. 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
4. W sprawozdaniu Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za okres sprawozdawczy do dnia 31.12.2023 roku (korekta nr 1) w dziale „B.” w kolumnie kosztów „Wykonanie” w pozycji „M” w podziałce klasyfikacji budżetowej: 600/60004/4210 wykazano kwotę 915.934,44 zł, zamiast kwotę 918.934,44 zł oraz 600/60004/4300 wykazano kwotę 573.259,98 zł, zamiast kwotę 570.259,98 zł.
Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ oraz § 16 ust. 3 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Powiatowego Zakładu Transportu w Opatowie.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 454 ze zm., dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą odpowiednio Kierownik i Główny Księgowy.

WNIOSKI POKONTROLNE

1. Zobowiązania, które stanowią tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego zaciągać:
 - a) w granicach upoważnienia udzielonego przez Zarząd Powiatu Opatowskiego, stosownie do art. 228 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
 - b) po wydaniu opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach o możliwości spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, stosownie do art. 91 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.
2. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości dostosowując ją do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 19 ust. 3 i § 20 ust. 1 oraz § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
3. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, wykazywać w sprawozdaniu finansowym Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania stanowiącym załącznik nr 10 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 7 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 o rachunkowości.
4. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności w § 16 ust. 3 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pani Kierownik zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(Dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:

Starosta Opatowski